

Таблиця 3

**Морфометричні параметри вкорієних
листяних живців бегоній у Ботанічному саду ЧНУ**

Назва виду	Кількість днів до утворення коренів, доба	Довжина кореня, см	Висота вкорієного живця, см	Кількість листків на вкорієному живці, шт
<i>Begonia boweri</i> «tiger»	37	1,9	7,3	1
<i>B. feastii</i>	38	3,9	8,8	1
<i>B. Ziesenth</i> «Tiger Paws»	37	0,6	7,2	1
<i>B. rubra-nevia</i>	37	1,6	5,5	1
<i>B. boweri</i>	38	1,5	7,3	1

Таким чином при вегетативному розмноженні бегоній колекції Ботанічного саду ЧНУ виявлено, що з 5 видів найкращим представником для вегетативного розмноження є *B. rubra-venia*. Для поліпшення вкорієння живців інших видів необхідно підбирати оптимальні способи їх вегетативного розмноження.

Список використаних джерел:

1. Кацнельсон Т.А. Різноманітність бегоній / Т.А. Кацнельсон // Господар. – 2005. – № 3. – С. 32.
2. Курлович А.Є. Бегонії / А.Є. Курлович // М.: «Компанія Дельта М». – 2001. – С. 64.
3. Томила О.И. Особенности размножения бегоний на различных субстратах / О.И. Томила // Сб. научных работ сотрудников и молодых учёных. – Новосибирск, 2003. – С. 66-71.

Сухенко О.В.

студентка,

Науковий керівник: Єжель І.М.

кандидат біологічних наук,

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

ВИВЧЕННЯ АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЇ ДІЇ *INULA HELENIUM* L.

Одним з провідних завдань сучасної медицини та фармакології є застосування антимікробних засобів, що не мають побічних дій на людський організм. З кожним роком кількість малочутливих і стійких до антибіотиків форм бактерій істотно збільшується. В зв'язку з цим виникає необхідність у антибактеріальних засобах, які не викликають резистентності бактерій. Альтернативою хімічним речовинам можуть бути відвари та настої рослинної

сировини, які ефективно впливають на патогенні мікроорганізми та виявляють лікувальну дію.

Одними з перспективних рослин, які володіють цілим комплексом фармакологічних ефектів, є рослини роду *Inula*, зокрема оман високий. Офіційною сировиною є кореневища та корені омани, а решта частин рослини досліджені недостатньо, тому використовуються обмежено. Існує безліч різновидів цієї рослини, серед яких оман британський, оман східний, оман чудовий, оман мечолистий, оман корнеголовий. Але найбільш популярний і найчастіше застосовується для лікування тих чи інших недуг оман високий [4, с. 98].

Якщо об'єктивно оцінити сучасні реалії повсякденного життя, нас кожного дня оточують мільйони бактерії, які у складі мікробних комплексів можуть становити значну загрозу для життя людини і викликати тяжкі стани та захворювання, тому є актуальним вивчення антибактерицидної дії рослинної сироватки омани високого на бацили, які є типовими представниками – збудниками опортуністичних інфекцій [2, с. 21].

За даними літератури відомо, що фармакологічна активність діючих речовин *Inula helenium* L. широка та використовується при слабкій імунній системі як імуномодулятор для підвищення загального опору організму при інфекційних захворюваннях, що спричинені бактеріями, грибами, паразитами [3, с. 43].

Лікарські засоби на основі омани володіють широким спектром дії: вираженим відхаркувальним, сечогінним, протизапальним, антимікробним, бактерицидним, протигрибковим, спазмолітичним, кровозупинним, в'язучим, протиалергічним, слабким потогінним та гіпотензивним, а також підсилюють утворення жовчі та сприяють її виділенню, збуджують секрецію шлунка, кишечника та підшлункової залози, зменшують моторну функцію кишечника і покращують травлення, знижують проникність капілярів та покращують тромбoplastичну функцію крові, стимулюють функцію міометрію [1, с. 32].

Об'єкт: рослина виду *I. helenium*.

Предмет: антибактеріальні властивості лектинів *I. helenium*.

Мета: дослідити антибактеріальні властивості лектинів *I. helenium*.

Завдання: отримати лектинову витяжку із рослинної сировини, навчитися використовувати бактеріальний матеріал для дослідження активності лектинів, порівняти антибактеріальну активність лектинів *I. helenium* на штами бактерій.

Методика: дослідження антибактеріальної активності лектинів лікарських рослин проведено за допомогою методики А.Д. Луцика. Ця методика дозволяє дослідити антибактеріальну активність лектинів лікарських рослин.

Нами проведено експеримент, який включає такі кроки:

- 1) виділення лектинів із досліджуваних лікарських рослин
- 2) підготовка бактеріального матеріалу для дослідження
- 3) використання дослідного матеріалу для вивчення антибактеріальної активності лектинів

4) аналіз та узагальнення результатів дослідження антибактеріальної активності рослинних лектинів.

Таблиця 1

Антибактеріальна активність лектинів *Inula helenium* L.

Штамп мікроорганізмів	Діаметри зон гальмування росту бактерій, см	М
<i>Proteus mirabilis</i>	1,2; 0,5; 0,9;	0,9
<i>Bacillus subtilis</i>	1,8; 0,7; 1,3	1,3
<i>Micrococcus roseus</i>	1,7; 1,5; 1,6;	1,6

У результаті проведеного дослідження встановлено, що найбільш антибактеріальну дію *I. helenium* проявляє на штамп *Micrococcus roseus* – 1,6 см діаметр гальмування росту. Це свідчить про те, що настій *I. helenium* є перспективним для лікування і профілактики різних захворювань збудниками, яких є мікроорганізми групи *Micrococcus*.

Нами встановлено, що найнижчу антибактеріальну властивість *I. helenium* проявляє на штамп *Proteus mirabilis*. Таким чином, сировина *I. helenium* проявляє найкраще антибактеріальні властивості на групи грампозитивних мікроорганізмів *Micrococcus roseus* та *Bacillus subtilis*.

Список використаних джерел:

1. Бородин А.В. Сравнительный анализ антимикробной активности эфирных масел. / А.В. Бородин // Донецк: ДМУ, 2004. – Т.13. – №1-2. – С. 65-67.
2. Данилова Л. А. Природні антиоксиданти / Л. А. Данилова // Харчова та переробна промисловість. – 2003. – № 3. – С. 18-19.
3. Лікарські рослини: Енциклопедичний довідник / Відпов. ред. А.М. Гроздінський. – К.: Головна ред. Уре, 1992. – 308 с.
4. Лекарственные растения. Энциклопедия / И.Н. Путьрский, В.Н. Прохоров. – Мн.: Княжий дом, 2003. – С. 118-120.

Сучок Ю.В.

студентка,

Херсонський державний університет

**МОХ *TORTULA MURALIS* HEDW. У ПРИРОДНИХ
ТА АНТРОПОГЕННИХ ЦЕНОЗАХ СТЕПОВОЇ ЗОНИ**

Як відомо, мохи є важливими елементами міської рослинності, вони заселяють нові екологічні ніші, що з'являються внаслідок урбанізації, утворюючи нові специфічні комплекси. Мох *Tortula muralis* Hedw. відіграє значну роль у ценозах аридних та субаридних екосистем, в тому числі і в